מו א מיי פי״א מהלי

טוש"ע י"ד סימן רלד

סעיף ז: מז ב מיי׳ פ״א מהלכות יצום הלכה יד סמג

עשין נא טוש"ע אה"ע סיי

לאוין רמב טוש"ע י"ד

. סימן רלד סעיף ו

תוספות

מתני' שומרת יכם בין ליכם אחד כו' ר"א או'

יפר. בנת' תפ' מנותה:

ומה אשה מן השוק שקנה הוא לעצמו מפר נדריה.

כשהיה הרומה בשוחפות

כם היינו משה שהקנו לו מן השמי'. היינו לו

יכמתו: אינו דין שיפר נדריה. עס אב: שאין

לאחרי'. אחי הבעל: שיש

לאחרי'. (שאר ינמין: דבריך קיימי' בב' יבמין. ונזה יש להשיב על ק״ו

לכ"ל: מה אתה משיב

ק"ו: אין היבמה גמורה לאישה. לענין שיתחייב מיתה הכא עליה, כמו כארוסה שחייבני עליה

שנויני עליה סקילה הבאים עליה: גמ' אין זיקה. דלא אמרי

שקינה הכנים עניה: גם אין זיקה. דלא אמרי זיקה ככנוסה, ופלוגתא היא

ביבמו' פ' כילד ויז:) דפליגי

אסור (בחמותה) [באמה], ור"ע סבר אין זיקה, הלכך אסו' להפר: ור"י סבר

יש זיקה. נחד יכם הלכך

מפר: ברירד

מפני באיזו האין באידוד. כלו' ובתרי אין זיקה דאין ברירה למי היא זקוקה

כרינט לנוי הילכך לא א' בתרי יש זיקה: אלא לר' אליעזר מ"מ. א' בתרי דמפר,

דליכ' מ"ד בתרי דיש זיקה. וק' דכי נמי יש זיקה אמאי מפר, דהא זיקה דרבנן הוא

ואיך נקל מחמת כן לומר

מהוקטה לחץ נופר מורט בלה הב: בגון שעש' בה מאמר. וסבר כנ"ש דה" מחמר קונה קנין גמור, ומן המורה קונה מחמר בינמתו דרשיי ולקחה לו

לאשה (דברים כה) לכולה מאשה (דברים כה) לכולה

ן נקנ נווונת כן טונו פר, ועו' מי עדיפ' זיקה רוסה דאין מפר ארוס

נדרים הלכה כד סמג

הלכה

בותני' 🌣 שומרת יכם בין ליכם אחד בין לשני

יבמין ר"א אומר יפר ר' יהושע אומר לאחד אבל

לא לשנים ר"ע אומר אלא לאחד ולא לשנים אמר

ר"א מה אם אשה שקנה הוא לעצמו הרי הוא

מתבר' בין ליכם אחד. בין שוקוקה ליכם אחד בין לשני יבמין

אמר ר' אליעזר יפר. ומוקמינן ליה בגמרא בשעשה בה מאמר

אחד מהן: ומה אשה שקנה הוא לעלמו. כגון הנושא אשה בעלמא:

שהקנו לו מן השמים. יבמה שחייבו לו מן התורה: שאין לאחר רשות

יהושע אמר

פירוש הרא"ש מפרש פלונחייהו: אשה אשה שהקנו לו מן השמים. היינו יכמתו: רשות בה. שגם היא זקוקה ר"ל שלמר שמיפר בב׳ יבמין מה אתה משיב על דברי שאני אומר לאחד שארופה גמורה לאישה.

הגהות הב"ח (א) במשנה אין היכמה גמורה וליבם) תו"מ. ונ"ב גמולה (פיכט) עו ונג זו כ ס"ח לאישה וכן הוח לקמן דף ע"ה: (ב) גם' (ד) רש"י ד"ה מי איכא וכו׳ דמצי מפיק: (ה) ד"ה ולר׳ אלעזר וכו׳ שתי בתים ולהא מילתא:

מוסף רש"י

ר"א אומר יפר. אחל מהס את נדרה (יבמות לאחד אבל לא לשני שומרת יבמים לא יפר לא זה ולא זה (שם). אין זיקה. ככנוסה דתיהוי לדחות בצרה. כלמומה זו (שם). ואיתחייב לה מזונות. כדתנים בהחולן מא:) עמד בדין וברח מונית משל יבס, דמהשתא בעלה הוא ועל דעתו נודרת

מתני' שומרת יבם. מלפה וממתנת ליבם כמו ואביו שמר את הדבר ובגמרא נדריה בשותפות עס ְאביה: אינו דין שיפר גדריה. עס סכיה: שיש לאחרים לשחר חחיו: מה אתה משיב על יבם אחר. משובתך טובה על דברי ולא לשנים: אין היבמה גמורה ליבם. להתחייב מיתה הגא עליה: כשם

ג) ע"ש, ד) [ל"ל אלעור], ג) ע"ש, ד) [ל"ל אלעור], ה) [לעיל עג: וש"נ], ולחמו עה.ז.

בה. המקדש אשה מן השוק לאחר שקידשה לא תפסי בה קידושי מאדם

אחר ואהכי מלי מיפר: שיש לאחר רשות בה. שאם עשה בה מאמר יבם זה ובא אחיו אח"כ ועשה בה מאמר תפים בה כדאמר (יבמות נ.) יש מאמר אחר מאמר: דבריך בשני יכמין. דבשני יבמין מלית למימר כי האי גוונא: מה חתה משיב על יבם חחד. בהח לא מלית למימר שיש לאחרים רשות בה הואיל וליכא יבם אחר ואת לא משוית חילוק בין יבם אחד לשני יבמין: ה"ל הין היבמה גמורה להישה. שחם בא עליה זר אין נסקל שאין בה לא דין ארוסה ולא דין אשת איש ואין חייבין עליה אלא לאו דלא תהיה אשת המת וגו' (דברים כה): כשם שחרוםה. בעלמא גמורה לאישה שנסקלין על ידה: גמ' קסבר אין זיקה. ואפילו ליבם אחד אינה זקוקה דתיהוי כאשתו עד שתכנס לחופה: ור' יהושע סבר יש זיקה. ולהכי לאחד יפר אבל לשנים אינו מיפר דאין ברירה לאיזה מהן זקוקה ולאיזה מהן תתיבם אע"ג דאמרי׳ (יבמות כד.) מלוה בגדול לייבם

מיפר נדריה אשה שהקנו לו מן השמים אינו דין שיפר נדריה אמר לו ר"ע לא אם אמרת באשה שקנה הוא לעצמו שאין לאחרים בה רשות תאמר באשה שהקנו לו מן השמים שיש לאחרים בה רשות א"ל ר' יהושע עקיבא דבריך בשני יבמין מה אתה משיב על יבם אחד אמר לו אין היבמה גמורה (6) ליכם כשם שהארוםה גמורה לאישה: גמ' בשלמא יר"ע סבר אין זיקה ור"י סבר ביש זיקה אלא ר"א מאי מעמיה אי יש זיקה אין ברירה אמר ר' יאמי בכגון שעשה בה מאמר ורבי אליעזר סבר לה כב"ש דאמרי מאמר קונה קנין גמור ורבי יהושע (9 אומר לך ה"מ בחד יבם אבל בשני יבמיז לא מי איכא מידי דכי אתי (a) אחוהי אסר עליה בביאה או בגיטא ומפר ור"ע סבר אין זיקה ולר' אליעזר דאמר מאמר לב"ש אין קונה אלא לדחות בצרה מאי איכא למימר הַכא במאי עסקינן כגון שעמד בדין ואיתחייב מ"מ אם בא עליה קטן קנאה: לעולם קסבר ר"ה יש זיקה. והיינו טעמה לה מזונות סוכדרב פנחם משמיה דרבא דאפילו לשנים יפר בשעשה בה האחד דאמר כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת מאמר דהשתא יש ברירה ואליבא

דב"ש דאמרי דמאמר קונה קנין גמור והיא כאשמו לכל דבר הלכך מיפר לה: ה"מ ביבם אחד. דיש זיקה: אבל בשני יבמין לא. קני מאמר דלאחר דעשה בה מאמר אילו אתי אחוה מצי לאוסרה עליו בביאה או בגיטא דיש ביאה וגט אחר מאמר: מי איכא מילחא וכו'. משום האי טעמא דאילו אית ליה אחא להאי יבם (ד) מצי מפיק לה מיניה בתר הכי שמקדשה או על ידי גט וביאה וקרו להנהו קדושי מאמר ולית בהו מששא כולי האי: ולר' אלעור כן פדם דאמר מאמר כו' אלא לדחום בלרה בלבד. שאם היו ב' נשים לזה שמת ושתיהן זקוקות ליבם ואי אפשר לייבס לשתיהן דבית אחד הוא בונה ואינו בונה שתי בתים (ס) ובהא

מילתא קסברי בית שמאי דמאמר קונה דכשעושה בזו מאמר דוחה ללרה ומתירה לשוק אבל עדיין זו זקוקה לאחיו דמלי אסר לה

ועדיפא מארוסה משום דלא מחסרא כניסס חופה מיהו אין ברירה כלומר הא דאמרי׳ שיש זיקה מדאוריימא היינו דוקא בחד אחא משום דחשיב כאילו כבר כנסה אבל בחרי אחי אין לברר למי חהיה ככנוסה הלכך אין זיקה כלל אע"ג דמנזה בגדול לייבם ה"מ למנזה בעלמא אבל מדאוריימא רמיא קמי סרוייהו ואם הלך הגדול למדינס הים

היכא דאמר אי אפשי סגי אע"ג דבהפרה לא מהני כדאיתא לקמן (עח.) זה נ"ל. ועוד דנהי דאמרינן הכא על דעת בעלה לא קפדינן אלישנא אלא הכי קאמרינן דאין בלבה שיתקיים הנדר אי קפיד ביה בעלה אבל מאן לימא לן דעל דעת הכי משמע דנימא דנודר על דעת חברו מצי אידך למישרי ליה אלא ודאי כדכתיבנא:

בותבר' שומרת יכם וכו' ר"ה הומר יפר. מסקינן בגמרא דיפר בשותפות מח ג מיי פייא מהלכי אב קאמר ובשעשה בה מאמר: רבי יהושע אומר לאחד ולא לשנים. משום דס"ל אין ברירה וכדנפרש בגמרא בס"ד: רבי עקיבא אומר לא לאחד ולא לשנים. דגריע ליה יבם מארוס ואפי׳ בשותפות לא מלי מיפר: ומה אשה שקנה הוא עלמו. שאינה שומרת יבם אלא הוא קדשה לעלמו הרי הוא מיפר נדריה בשותפות דאב: אשה שהקנו לו מן השמים. היינו שומרת יבם שהיא קנויה לו בלא קדושין שאסורה לכל אדם עד שיחלון לה אינו דין שיפר נדריה בשותפותיה דחב: עקיבה דבריך בשני יבמין. דכל אחד יש לו רשות בה: כשם שארוסה גמורה לאישה. מפרש בגמ'יו: גבל' בשלמה ר"ע קסבר הין זיקה. שהיבמה זקוקה ליבם לא אלימא כארוסין ומשום הכי לא מלי מיפר: ורבי יהושע סבר יש זיהה. דחדרבה אלימא טפי מארוסין דהויא ככנוסה ומש"ה יפר יבם לחודיה דהשתא הכי קס"ד מיהו אין ברירה דהיכא דשני יבמין אין ברירה למי היא זקוקה ולמי תהיה לאשה ומש"ה אפילו שניהם אינן יכולין להפר דכיון דבשעת הפרתן

אין ברור לנו מי הוא אישה אין הפרתן כלום דרחמנא אמר אישה יקימנו ואישה יפירנו דבעינן שיהא ידוע בשעת הפרה וכן כתב רש"י ז"ל בפרק ד' אחים (יבמות כע:) וסוגיא דשמעתא דהתם מסייע ליה. וכ״ת היכי אמר דרבי יהושע סבר דזיקה ככנוסה דמיא דהא לא אשכחן דאמר הכי אלא רבי אושעיא אליבא דר"ש ואתותב התם בריש פרק כילד ביבמות (דף יט.) איכא למימר דלאו מגופיה דמילתא אתותב אלא למאי דמפרש לה אליבא דר"ש מיהו אנן מצינן למימר דס"ל לרבי יהושע ההוא טעמא אי נמי כי אמרינן רבי יהושע קסבר יש זיקה לאו למימרא דליהוי ככנוסה אלא דהויא כארוסה ומיפר בשותפות ואף על גב דבריש הך סוגיא סבירא לן דיפר לחודיה קאמר כדמוכח לקמן

תנן

הכי

עליה: מחי חיכה למימר. אכתי תיבעי לך תאי טעתא דאתר ר״א אפילו לשנים יפר: כגון שעמד בדין. משעשה בה מאתר שזו תבעתו בדין מפני שלא היה מייבמה וחייבוהו בית דין לינשא לה וברח [דאיחייב] לה במזונותיה ובהפרת נדריה וכדרב פנחס כו': שות שתור היא שהו. מיונ מיתה: ולא משיבא ככנוסה ואפי' כמד אמא: ור' יהושע סבר יש זיקה. ומן התורה משובה ככנוסה אין זיקה. ולא משיבא ככנוסה ואפי' כמד אמא: ור' יהושע סבר יש זיקה. ומן התורה משובה ככנוסה

מופכה ומת חקרן גמור דדרשיי, ופי קידושין יה.) ולקחה לו לאשה דברים החות החקר מהחות השה (מיד דהיי חחות השה) בכלב החלב להשה לה לאשה דברים החות החקר לה לאשה דברים החות בלה במינו דווקא לדחות בלה בלבדן, אבל אי בעי לאפוקי בגיטא לא מני מפיק לה, דאית להו מיעוטא דבפיק דקידושיי (שם) ויבמה ביאה איב' בכן ואין כסף ושטר גומרי בה לעניון דלא מני אפוקה בגיטה, ואית (להין רבוי לענין דקונה לדחות בלה: באי איב' לביבור. אמאי מפר כי נמי עשה בה מאמר, והחם בפ' ד' אחי (יפמות בט:) [אמר לך ר"א] אימר דאמרי אנא דלא במינה לה אמר ביו מוליה, להפרת נדרי מי אמרי, וחירן בקונטרס החם דהחם [בתר] דשני מאי יפר בשוחפות סגי לה בגט אלא בעי [נמין חלילה, להפרת נדרי מי אמרי, וחירן בקונטרס החם דהחם [בתר] דשני מאי

מע"ג דמנוה בגדול פיינם ה"ת נמנה בענמה מכל המחריימה רמים קמי מרויים ומם הכך הגדול נמדים הים כופין הקטן ליינם כל ולון: אלא ר"א. אפיי סבר יש זיקה כיון דאין לברר היאך יפר ואפיי שניהם ניחד אין יכולין (לברכ) להספרן דריון דלא חשיבא ככנוסה אפי לאחד מהם ומאס בעלמא היא לגבייהו: בב"ש דאשרי מאמרי מונה קבין גמור. מן הסורה דדריש ולקחה לו לאשה דע"י לקיחה נעשית אשמו: ור' יהושע סבר ה"מ בחד אחא בר', ור' יהושע לא סבר כנ"ש הלכך בחד אחא מיפר משום זיקה דחשיבא ככנוסה אבל במרי אין זיקה ואפיי עשה בה מאמר כיון דאחה מלי למיפסלה עליה בגיעא או בכיאה לא מלי מיפר: ולר"א דאשר באשר לב"ש אינו קונה אלא לדחות בצדה. בני הא דמען צפי "אחץ שלאם אחץ שני מסה טואים שני לאיון ואחד מופנה מת א" אלא לדחות בצדה. בני הא דמען צפי לאריים היור ב"א "און שלאם לאון שנים מסה טואים שני לאיון ולאד מופנה מת א" קאמר דר' אליעזר נמי מודה דבשותפות מיהת מפר, אבל בשמעתין דס"ד השתא דיבם לחודי מפר לא אמרי דמודי ר"א: הב"ע שעבר ברין. אחר שעש' גה מאמר, דהכי מוכח כל הסוגיא דמיירי שעשה גה מאמר: מבעלי אחיות ועשה בה מופנה מאמר ואח"כ מת אחיו השני ב"ש אומרים אשתו עמו והלון תלא משום אחות אשה נתפפר היידות ופטי כל נופט נתותו היות כ נות יותר היינו דוקא לדחות הלדה אם אחין שופלה עליה ונעשיה וקאתר כ"א הא דקאה ביינו דוקא לדחות הלדה אם אחין שופלה עליה ונעשיה לה לרה לבא היינו דוקא לדחות הלדה של דקאה ביינו דוקאה ביינו דוקא לה מצי דחלילה נמי בעיא דאהרני הך דרשא דפ"ק דקידושין (דף לה לרה בנפילה זו אבל אי בעי לאפוקה בגיטא לא מצי דחלילה נמי בעיא דאהרני הך דרשא דפ"ק דקידושין (דף לה בינת בילה גומרת בה ואין כסף שטר גומרין בה לענין זה דלה משל הינו מאי אישה לפיפר. אתאי מיפר כיון דאינה אשמו גמורה: הבא בפאי עסקינן שעסד בדין וברח בו'. ר"א דסבר דמאמר לב"ש אינו קונה להיות אשמו גמורה מוקי לה אפילו בלא מאמר דמאמר אינו מועיל לענין הפרת נדרים ומיירי בשעמד בדין וכגון שאחד מן היבמים הלך למדינת הים והעמידה אחד בדין וברח ופסקו לה מוונות משלו כדמניא ביבמות (ד' מא:)
עמד בדין וברח ניוונית משל יבם: